

**Ordrupgaard
Vilvordevej 110
2920 Charlottenlund
CVR 67117514**

Dato: 16. marts 2026
Sagsnummer: GEO-2025-00832

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bekæmpelse af hybridpileurt på Ordrupgaard, matr.nr. 8d, Ordrup.

Museet Ordrupgaard har den 28. november 2025 ansøgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 3 til bekæmpelse af den invasive planteart hybridpileurt på Vilvordevej 110, 2920 Charlottenlund, matr.nr. 8d, Ordrup.

Ansøgningen vedrører:

- Bekæmpelse af den invasive art hybridpileurt med brug af sorteringsskovl

Figur 1 - Bestanden af den invasive art hybridpileurt i overgangen fra Ordrupgaards park til naturområdet Ellemosen. Foto: Care4Nature, 16. juni 2025

Baggrund

Museet Ordrupgaard ønsker at bekæmpe en større forekomst (ca. 2.295 m²) af den invasive plante hybridpileurt i sydenden af deres matrikel med brug af en sorteringsskovl, hvor der graves i ca. 40 cm dybde og fjernes rødderne fra hybridpileurten uden, at selve jorden fjernes fra arealet. Forekomsten af hybridpileurten vokser i overgangen fra Ordrupgaards park til naturområdet Ellemosen, der er beskyttet

¹ LBK nr. 927 af 28. juni 2024

efter naturbeskyttelseslovens § 3. En mindre del af arealet med hybridpileurt er dog også registreret som moseareal og dermed også beskyttet. Ordrupgaard har derfor ansøgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til at foretage bekæmpelse på den del af deres matrikel, der er omfattet af §3-beskyttelsen. For yderligere projektbeskrivelse, se bilag 1.

Følgende materiale har dannet baggrund for behandling af sagen:

- Ansøgning fra Ordrupgaard, fremsendt 28. november 2025, herunder
 - Pileurt forvaltningsplan Ordrupgaard (udarbejdet af Care4Nature)
 - Afværgeforanstaltninger før opgravning af pileurt (udarbejdet af Care4Nature)
 - Supplerende oplysninger om tidsplan, fremsendt 2. februar 2026
- Besigtigelse af arealet og møde med Johanne Guttman Andersen, Berit Storm Frøding (Ordrupgaard) og Hans Wernberg (Care4Nature), 5. marts 2026.
- Præcisering af bekæmpelsen for 2026 fra Ordrupgaard og Care4Nature, fremsendt d. 12+13. marts 2026

Høring

Ansøgningsmaterialet fra Ordrupgaard har været i høring hos Danmarks Naturfredningsforening Gentofte (DN Gentofte) og Dansk Ornitologisk Forening København (DOF København) i perioden 23.-25. februar 2026. De havde følgende bemærkninger:

"DN Gentofte bemærkede, at det er vigtigt, at bekæmpelse af invasive arter ikke modarbejder sikring af levesteder og eksisterende natur. Naturforvaltningen bør derfor finde en balance mellem at gøre kortvarig skade for at sikre bedre beskyttelse på længere sigt. Metoden bør såredes overvejes og tilpasses de lokale forhold. I det konkrete tilfælde, hvor bekæmpelsen af Hybrid Pileurt er planlagt ud fra en skånsom metode, og fjernelsen sker under opsyn af Care4Natures paddeekspert, er det vores umiddelbare vurdering, at der er taget højde for de lokale forhold på en passende måde."

"DOF København bemærkede, at de til fulde støtter bekæmpelsen af de store, invasive arter af pileurt i Ordrup Ellemose og vil benytte lejligheden til at opfordre Gentofte Kommune til én gang for alle at få udryddet pileurterne fra hele mosen. Ellers vil et projekt som nærværende også hurtigt vise sig at være omsonst."

Høringssvarene har indgået i kommunens samlede vurdering af sagen.

Natur og Miljøs vurdering

Natur og Miljø vurderer, at bekæmpelsen af den invasive hybridpileurt på Ordrupgaards matrikel er afgørende for at forbedre naturforholdene på det konkrete areal samt reducere yderligere spredning af den invasive art til naboarealerne, herunder i særlig grad til den resterende del af det §3-beskyttede naturområde Ellemosen umiddelbart syd for. Natur og Miljø vurderer, at indgrebet vil have en naturforbedrende funktion for området, og at gravning med sorteringsskovl er en skånsom bekæmpelsesmetode, der tager hensyn til både eksisterende træer og bevarelse af jorden på arealet. Natur og Miljø vurderer yderligere, at de beskrevne afværgeforanstaltninger, der tager hensyn til de

observerede padder, butsnudet frø (fredet) og spidssnudet frø (fredet og bilag IV), vil sikre en fornuftig beskyttelse af disse. Denne vurdering gælder både for de beskrevne afværgeforanstaltninger i forbindelse med gravningen i 2026 og gravningen i de efterfølgende år frem til og med 2032. For udvidet vurdering se bilag 2

Afgørelse og vilkår

På baggrund af ovenstående meddeler Natur og Miljø dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til bekæmpelse med sorteringsskovl af den invasive plante hybridpileurt på ovennævnte ejendom. Dispensationen meddeles i henhold til naturbeskyttelseslovens² § 65, stk. 2, på følgende vilkår:

1. Arbejdet skal foregå som beskrevet i ansøgningsmaterialet i form af gravning med sorteringsskovl i februar og med de forudgående afværgeforanstaltninger, som både i efteråret og 2-3 uger inden gravningen har til formål at gøre området uinteressant for padder ved nænsomt at fjerne vegetation, kviste og førne fra arealet.
2. Arbejdet må i 2026 ekstraordinært udføres i april/maj under opsyn af paddeekspert. Efterfølgende år skal bekæmpelsen udføres jf. punkt 1.
3. Dispensationen er gældende t.o.m. februar 2032 og der skal ansøges på ny, hvis fortsat bekæmpelse er nødvendig.
4. Natur og Miljø skal årligt umiddelbart efter gravningen i februar modtage en skriftlig opdatering på arbejdet, der indeholder en kort status på bekæmpelsen, lidt billeder samt evt. observationer af padder i forbindelse med gravearbejdet.

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens³ § 3, hvor bl.a. moser er beskyttet mod tilstandsændringer. Kommunen kan i henhold til lovens § 65, stk. 2, meddele dispensation, når der foreligger særlige omstændigheder, herunder hvis indgrebet har en naturforbedrende funktion, eller hvis projektet ikke vurderes at medføre en væsentlig negativ påvirkning af den beskyttede natur.

Øvrige tilladelser

Ansøger skal selv sikre, at evt. andre nødvendige tilladelser efter anden lovgivning indhentes.

Hvornår er dispensationen gældende?

Dispensationen må først benyttes, når klagefristen på 4 uger er udløbet – dvs. d. 14. april 2026. Derudover har en rettidig klage opsættende virkning på afgørelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

² LBK nr. 927 af 28. juni 2024

³ LBK nr. 927 af 28. juni 2024

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Gentofte Kommunes hjemmeside.

Klagevejledning

Gentofte Kommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 78 i Naturbeskyttelsesloven. Klagefristen er 4 uger fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt. Klagen skal være indsendt senest d. 13. april 2026.

Klagen skal indgives via Klageportalen - følg link på forsiden af [Nævnenes Hus](#).

Klagen er indgivet, når den er tilgængelig i Klageportalen, og kommunen vil efterfølgende indsende sin udtalelse om sagen til Klageportalen samt det materiale, der har ligget til grund for afgørelsen. Når der klages, skal der samtidigt betales et gebyr, som opkræves via betalingskort i Klageportalen.

Nævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er betalt. Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen. Vejledning om klageforløb og gebyrordning kan findes via [Nævnenes Hus](#).

Klageberettigede, jf. § 86 i Naturbeskyttelsesloven er,

- 1) Adressaten for afgørelsen,
- 2) Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- 3) Offentlige myndigheder,
- 4) En berørt nationalparkfond,
- 5) Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 6) Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- 7) Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Søgsmål

Afgørelsen kan indbringes for domstolene, jf. § 88 i Naturbeskyttelsesloven. Evt. retssag skal anlægges senest 6 måneder efter dispensationen er meddelt, dvs. senest d. 16. september 2026.

Hvis afgørelsen er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, vil fristen for at anlægge sag dog være 6 måneder efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger.

Kontaktperson

Har du spørgsmål i sagen, eller ønsker du at drøfte denne nærmere, kan du henvende dig til Jens Munch-Petersen på telefon 2462 2791 eller mail jfmc@gentofte.dk

Med venlig hilsen

Jens Munch-Petersen

Naturmedarbejder, Natur og Miljø, Gentofte Kommune.

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende

- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling DN Gentofte, gentofte@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling Gentofte, gentofte@dof.dk

Bilag 1 - Projektbeskrivelse

Museet Ordrupgaard ønsker at bekæmpe en større forekomst (ca. 2.295 m²) af den invasive plante hybridpileurt i sydenden af deres matrikel. Arealet er beliggende i overgangen til naturområdet Ellemosen, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. En del af arealet med hybridpileurt er dog også registreret som §3-beskyttet moseareal. Ordrupgaard har derfor søgt om dispensation til at foretage bekæmpelse på den del af deres matrikel, der er omfattet af §3-beskyttelsen.

Situationsplan - Blå markering er den større forekomst af den invasive plante hybridpileurt, der ønskes bekæmpet. Rød firkant er det ønskede depot for de opgravede pileurtrødder. Orange linjer er matrikelgrænser.

Ordrupgaard har bedt naturfirmaet Care4Nature om at udføre bekæmpelsen og de oplyser, at bekæmpelsen vil blive udført med såkaldt sorteringsskovl. Dette er en specialskovl, hvor der graves i det øverste jordlag, og som kan sortere rødder og jord fra hinanden med henblik på at kunne fjerne rødderne fra hybridpileurten uden bortkørsel af selve jorden. Gravningen med sorteringsskovl vil blive udført i februar. Det oplyses, at området graves i ca. 40 cm dybde og at enkelte birketræer kan blive fældet for at opnå en mere effektiv gravning på arealet. Alle elletræer vil blive bevaret. Det oplyses desuden, at der forventeligt vil skulle graves årligt de kommende 4-6 år for at opnå en effektiv bekæmpelse af hybridpileurten.

Særligt hensyn til padder / bilag IV-art

Ordrupgaard og Care4Nature har i forbindelse med undersøgelser af området fundet padderne butsnudet frø og spidssnudet frø, hvor førstnævnte er fredet og sidstnævnte også er beskyttet efter EU's habitatdirektivs bilag IV. Der er derfor i forbindelse med ansøgningen fremlagt en plan med særlige afværgeforanstaltninger, således at frøerne vil blive påvirket mindst muligt. Hovedformålet er få padderne til selv at flytte sig fra området ved at gøre området uinteressant for padderophold forud for gravningen med sorteringsskovl. De konkrete afværgeforanstaltninger indebærer, at området lægges bart, uden førne, vegetation, kviste eller dødt ved forud for gravningen. Dette gøres både om efteråret, og igen 2-3 uger inden selve gravningen med sorteringsskovl i februar. Arbejdet udføres skånsomt og håndholdt uden brug af store maskiner og af padderkyndigt personale.

Overblik over arbejdsgang

Tidspunkt	Aktivitet
I løbet af efteråret	Arealet gøres uinteressant for padder ved at lægge det bart, uden førne, vegetation eller kviste. Arbejdet foretages håndholdt uden brug af store maskiner.
2-3 uger inden gravning i februar	Arealet gøres uinteressant for padder ved at lægge det bart, uden førne, vegetation eller kviste. Arbejdet foretages håndholdt uden brug af store maskiner.
Februar	Arealet graves med sorteringsskovl i ca. 40 cm dybde.

Depot for opgravede pileurtrødder

Det oplyses, at de opgravede rødder fra hybridpileurten vil blive lagt i et lokalt depot i yderkanten af det konkrete areal. Det specifikke depotområde fremstår som et ryddet areal med tilkørt jord fra tidligere arbejder på Ordrupgaard. Depotet med rødder vil blive omkranset af et kvashegn, der sikrer at rødder ikke spredes i området fra Ordrupgaards besøgende. Der vil løbende blive kørt rødder fra depotet og til forbrændingen. Herudover vil der blive ført opsyn med depotet og de planter, der her måtte skyde frem bekæmpes individuelt.

Særligt for 2026

Ordrupgaard og Care4Nature ønsker i 2026 ekstraordinært at foretage gravningen i april/maj med henblik på at opstarte bekæmpelsen hurtigst muligt. Da arealet i efteråret 2025 ikke er blevet gjort uinteressant for padderne, vil gravningen i april/maj 2026 ske under overvågning af en padderkyndig ekspert, der holder øje med gravearbejdet og forekomst af padder i de enkelte skovfulde. Care4Nature oplyser, at padder fra midten af april vil være vågnet fra vinterdvalen og hovedsageligt findes oven på jorden eller i få cm dybde. Derudover er forventningen, at de fleste padder instinktivt vil søge væk, når de mærker vibrationer fra gravemaskinen, det er derfor forventningen, at kun ganske få padder vil blive gravet op af skovlen. Bliver der mod forventning alligevel fundet mange padder, bliver gravearbejdet midlertidigt indstillet og padderne forsøges flyttet ved forsigtig gennemrivning af arealet. Hvis der findes padder, vil de forsigtigt flyttes ned i det egentlige moseareal.

Det oplyses desuden, at bekæmpelsen af hybridpileurten vil ske i dialog og samarbejde med nabomatriklerne, hvor der også er observeret mindre forekomster.

Bilag 2 - Natur og Miljøs udvidet vurdering

Gravearbejdet med sorteringsskovl har til formål at bekæmpe den invasive planteart hybridpileurt, der er en krydsning af de andre invasive arter japansk pileurt og kæmpepileurt. Hybridpileurten har en meget invasiv vækstform og danner tætte bestande af op til 3 meter høje planter. Ifølge Miljøstyrelsen har den en høj negativ påvirkning på flere hjemmehørende arter, herunder frøer.

Vurdering af bekæmpelse med sorteringsskovl

Det er Natur og Miljøs vurdering, at gravearbejde med sorteringsskovl i ca. 40 cm dybde udgør en tilstandsændring af det areal, der er §3-registreret moseareal. Natur og Miljø vurderer, at bekæmpelsen af hybridpileurten på Ordrupgaards matrikel er afgørende for at reducere spredning til naboarealerne, herunder i særlig grad til det ca. 4,5 ha store naturområde Ellemosen umiddelbart syd for. Da hybridpileurten har høj negativ påvirkning på flere hjemmehørende arter, er det Natur og Miljøs vurdering, at det skånsomme gravearbejde med sorteringsskovl i randområdet til det §3-registrerede moseareal er et indgreb med en klar naturforbedrende funktion til gavn for både det konkrete areal og naboarealerne på sigt. Natur og Miljø lægger særlig vægt på den valgte bekæmpelsesmetode med gravning med sorteringsskovl, da dette tager hensyn til de eksisterende store elletræer på arealet samt at jorden bevares på arealet.

Vurdering i forhold til padder / bilag IV-arter

I det konkrete område er der observeret butsnudet og spidssnudet frø, der begge er fredet. Spidssnudet frø er derudover også beskyttet efter EU Habitatdirektivets bilag IV. Natur og Miljø vurderer, at de beskrevne afværgeforanstaltninger med at gøre arealet uinteressant for paddeophold i både efteråret og 2-3 uger inden gravningen giver en fornuftig beskyttelse af padderne. Afværgeforanstaltninger vil minimere en eventuel negativ påvirkning af et begrænset antal individer. Natur og Miljø lægger i den forbindelse vægt på, at afværgeforanstaltningerne udføres håndholdt uden brug af store maskiner og med brug af paddekyndigt personale fra Care4Nature, der tidligere har løst lignende opgaver. Natur og Miljø lægger også vægt på, at selve gravearbejdet i februar også udføres af Care4Natures paddekyndige personale, der vil stoppe arbejdet midlertidigt, hvis der mod forventning observeres padder i området undervejs. Natur og Miljø vurderer også, at det ekstraordinære gravearbejde i april/maj 2026 med overvågning af en særlig paddeekspert giver eventuelle padder på arealet en fornuftig beskyttelse. Her lægges der også stor vægt på, at gravearbejdet stoppes midlertidigt, hvis der mod forventning findes padder i skovlfuldene.

Vurdering af depot med opgravede rødder

Natur og Miljø vurderer, at depotet med de opgravede rødder i yderkanten af arealet er en acceptabel løsning, og har lagt særlig vægt på afskærmningen af depotet, det løbende tilsyn samt den løbende bortkørsel af rodmaterialer til forbrændingen. Natur og Miljø vurderer, at det specifikke mindre depotareal, der ligger i yderkanten af arealet ikke opfylder kriterierne for §3-beskyttet mose, da arealet er højt beliggende med tilkørt jord fra tidligere arbejde på Ordrupgaard.

Samlet konklusion

Natur og Miljø vurderer samlet, at bekæmpelsen af den invasive hybridpileurt på Ordrupgaards matrikel er afgørende for at forbedre naturforholdene på det konkrete areal samt reducere yderligere spredning af den invasive art til naboarealerne, herunder i særlig grad til den resterende del af det §3-beskyttede naturområde Ellemosen umiddelbart syd for. Natur og Miljø vurderer, at indgrebet vil have en naturforbedrende funktion for området, og at gravning med sorteringsskovl er en skånsom bekæmpelsesmetode, der tager hensyn til både eksisterende træer og bevarelse af jorden på arealet. Natur og Miljø vurderer yderligere, at de beskrevne afværgeforanstaltninger, der tager hensyn til de observerede padder butsnudet frø (fredet) og spidssnudet frø (fredet og bilag IV) vil sikre en fornuftig beskyttelse af disse. Denne vurdering gælder både for de beskrevne afværgeforanstaltninger i forbindelse med gravningen i 2026 og gravningen i de efterfølgende år frem til og med 2032.